

» DOSYA KONUSU

Öp Öz Öğretmen Olan Bir Öğretmen İstiyorum
Etkili Öğretmenin İletişim Becerisi
Benim Öğretmenim
Mehmet Âkif ve Öğretmenlik
Güzel Taş
Soruşturma / Öğretmen Deyince...

» KÜLTÜR-SANAT

İlk Öğretmenim
Dünyadan ve Türkiye'den Film Festivalleri

» YEĞİTEK HABER

"4. Uluslararası FATİH Projesi
Eğitim Teknolojileri Zirvesi 2018"
Ankara'da tamamlandı

"ÖĞRETMEN"

» PORTRE

İslam Bilim Tarihçiliğinin Kalbi:
Fuat SEZGİN

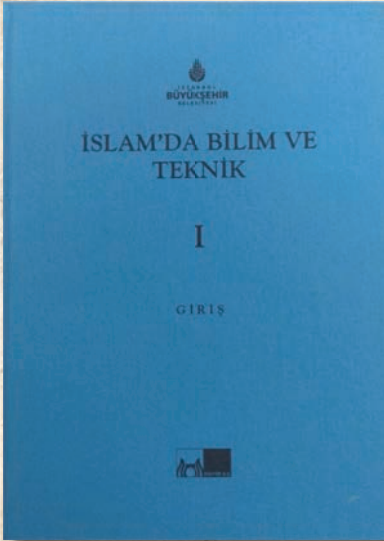

• Dođuhan Murat YÜCEL
Kadıköy Bilim ve Sanat Merkezi / Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

“İslam kültür medeniyetinin daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve onu yeni nesillere en doğru şekilde aktarmak amacıyla Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı genelgesiyle 2019 “Prof. Dr. Fuat Sezgin Yılı” olarak ilan edildi.”

İslam Bilim Tarihçiliğinin Kalbi: FUAT SEZGİN

Mısır, Yunan, Hint, Çin ve İslam medeniyetleri ilimleri sayesinde hatırlanır. İslam aslında hemen de hatırlanmaz. Unutulmuş İslam medeniyeti için bir hatırlatma gerekir. Koca bir medeniyet unutulur mu? İşte Fuat Sezgin buna hayret eder ve işe koyulur. Hatırlatan ve hatırlanan bir âlim olarak da tarihte yerini alır.

Fuat Sezgin, 24 Ekim 1924'te Bitlis'te doğar. Babası Mehmet Sezgin, Osmanlı Dönemi'nde kadılık yapar. Küçük kardeşi Refet Sezgin (1925-1992) yargıç, milletvekili ve enerji bakanlığı görevlerinde bulunur. Ağabeyi Servet Sezgin (1919-2007) ise yargıç, milletvekili ve fabrikatör.

Fuat Sezgin, ilkokulu Doğubayazıt'ta, ortaokul ve liseyi Erzurum'da tamamlar. 19 yaşında bir akrabası onu İstanbul Üniversitesi Arap Dili ve

Edebiyatı Bölümüne Hellmut Ritter'in seminerine götürür. Ritter, seminerde İslam âlimlerinin üstünlüğünden bahseder. Daha önce bu tür görüşleri Müslümanlar arasında bile duymayan Sezgin, Ritter'in öğrencisi olmaya karar verir. 1943'te öğrenimine başlayan Sezgin, hocasının çalışkanlığından ilham alarak günde 17 saate kadar çalışır.

Arapçayı tefsir okuyarak öğrenen Sezgin'in doktora tezi de filolojik bir tefsir olan “*Mecazu'l Kur'an*” üzerinedir. 1950'de Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde başladığı asistanlık görevini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde sürdürür. 1954'te “Buhari'nin Kaynakları Hakkında Araştırmalar” adlı doçentlik tezini tamamlar. Bu tezde Buhari'nin hadisler için yazılı kaynaklar kullandığını savunur.

“Sezgin, bilimler tarihini insanlığın ve medeniyetin tarihi olarak ele alırken cevaplarında bütüncül bir medeniyet tasavvuru oluşturuyor.”

Bilim Tarihi Sohbetleri

Eser, İslam bilim tarihçiliğinin en büyük ismi Fuat Sezgin ile bir söyleşiyi içeriyor. Sefer Turan, bu söyleşiyi İslam medeniyetinin tarihte hak ettiği yeri dünyaya kanıtlayan Sezgin’i genç nesillere ulaştırmak için gerçekleştirmiş.

Eserin sohbet üslubu samimi bir ortam yaratıyor ve Sezgin’i kendi ifadeleriyle daha iyi anlamamızı sağlıyor. Söyleşinin dili anlaşılır olmakla birlikte Sezgin’in farklı kelime tercihlerine müdahale edilmemesi metne özgünlük sağlamış. Sorular ve cevaplar herkesin anlayabileceği şekilde özlü bir anlatımla dile getirilmiş.

Soru cevap şeklinde ilerleyen söyleşi ayrıca konu başlıklarına da ayrılmış. Bu da okumayı ve aradığını bulmayı kolaylaştırıyor. İlk ağızdan aktarılan muazzam bir hayat tecrübesi görünümündeki eser gençlere ve zamanı kısıtlı olanlara uygun bir yapı içeriyor. Sezgin, bilimler tarihini insanlığın ve medeniyetin tarihi olarak ele alırken cevaplarında bütüncül bir medeniyet tasavvuru oluşturuyor. Böylece medeniyetin ve aydınlanmanın bir kesimin ürünümüştü gibi sunulmasına da karşı çıkıyor.

Sezgin söyleşide ayrıca Batı merkezli anlatılarda dile getirilmeyen İslam aydınlanmasına işaret eder. İstanbul, Bağdat, Şam, Kahire, Semerkant ve Buhara’nın aydınlanma merkezleri olduğu alternatif bir gerçek vardır. Sezgin’in hayatı bunu göstermeye

adandı. Hayatı ile paralel şekilde anlattığı düşünceleri işini yaşam tarzı haline getirdiğini gösterir.

Sezgin’e göre Avrupa, Antik Yunan’ı Araplardan öğrenmiş, unuttukları filozofları ve İslam tekniğini alarak medeniyeti bu temelde inşa etmiştir. Sezgin, Almanya’da kurduğu Enstitüde 1300’den fazla eser vererek bu görüşü işler. Söyleşi içinde farklı bakış açıları ve anlatılarla da bu tezini güçlendirir.

Kitapta 27 yaşındaki Biruni ile 18 yaşındaki İbn-i Sina’nın ışığın süratini zamanla ölçmek hakkındaki tartışması, Takiyüddin’in buhar gücünü Avrupa’dan iki yüz yıl önce kullanması gibi anekdotlar yer almaktadır. Bu bilgilerle kitap, dikkat çekici ve kalıcı bir içeriğe sahiptir.

208 sayfadan ibaret olan eser grafik, harita ve fotoğraf gibi görsellerle zenginleştirilmiş. İlk baskısı 2010’da *Bilimler Tarihçisi Fuat Sezgin* adıyla yapılan eser yıllardır çok satanlar arasındadır. Ayrıca elektronik kitap olarak da temin edilebilen Bilim Tarihi Sohbetleri kolay okunuşu sayesinde mobil okumalara imkân veriyor.

Göz ardı edilen İslam bilim tarihini ait olduğu yere koyarak itibar iadesi sağlayan Sezgin’in hayatı sadece İslam toplumuna değil bütün insanlığa ilham olmaktadır. Bu eser yüz binlerce eser ve binlerce yıllık medeniyet tarihini sırtlamış bir âlime giden kısa yol ve ona dair bir sohbetir. ●

“Göz ardı edilen İslam Bilim Tarihi’ni ait olduğu yere koyarak itibar iadesi sağlayan Sezgin’in hayatı sadece İslam toplumuna değil bütün insanlığa ilham olmaktadır.”